

Пасхальне Послання
Святого Собору Єпископів
Святої Польської Автокефальної Православної Церкви
Всечесному Духовенству, Боголюбивим
Монахам і Монахиням та Всім Вірним Її Дітям

*„Воскресіння Христове бачивши, поклонімося
Святому Господу Ісусу, єдиному Безгрішному.
Хресту Твоєму поклоняємось, Христе,
і Святе Воскресіння Твоє оспівуємо і славимо”.*

Христос Воскрес!

Воскресіння Ісуса Христа із гробу, *„як і провістив...”* це основна правда нашої віри. Ми поклоняємось Христу - Подателю Життя, Який воскрес із мертвих, знищив безодню й смерть, даруючи нам життя вічне. Оця Пасхальна Істина, яка обдаровує нас справжньою духовною радістю, завжди залишається фундаментом людського життя, перемагає смерть і знищення. Через своє Воскресіння Христос перевів нас від смерті до вічного життя та дав нам змогу увійти до Царства Небесного.

Усвідомлюючи цю Істину, наша Мати - св. Церква голосить сьогодні: *„Воскресіння день, просвітімся, люди, Пасха, Господня Пасха, від смерті бо до життя, і від землі до небес Христос Бог нас перевів, перемоги пісню співаючи”.* Христос – Переможець смерті є початком нашого воскресіння та життя вічного: *Я воскресіння й життя сказав Господь. – Хто вірує в Мене, хоч і вмере, буде жити* (Ів. 11,25). Він є *Світлом правдивим, що просвічує кожну людину, яка приходить на світ* (Ів. 1,9).

Браття і Сестри!

Христос Воскрес! Воскресімо і ми. Це Він - наш Спаситель – наповнює життя людини сенсом та надією, допомагає йому знаходити відповіді на запитання щоденного життя. Його істина відганяє від нас тривогу, знеохочення та відчай. Св. Серафим Саровський мав звичай говорити: *„Христос Воскрес! Радосте моя!”*. Апостол Павло мав змогу сказати: *Я все можу в Тім, Хто мене підкріпляє, в Ісусі Христі* (Флп. 4,13). Св. Ісаак Сирин у своїх словах перестерігає, що найбільшим гріхом є *„байдужість*

до Воскреслого”. Воскресіння - це не міф, ні казка. Це історична і спасительна реальність. Хто недооцінює його значення, той ще не повністю став людиною і не розуміє сенсу життя.

Святкуючи Воскресіння нашого Господа пам’ятаймо, що радість Святої Пасхи прийшла у світ через Страсну П’ятницю та Святий Хрест, на якому розп’ятий був Богочоловік Ісус Христос. Хрест відтепер знаходиться в центрі життя людини та всього світу. Христос на Хресті відокремив гріх від грішника, засудив гріх, але спас людину своїм тріумфом над смертю. Істина оця виражається у багатьох церковних гімнах, зокрема у прекрасних словах, які прославляють Святий Хрест: „Хресту Твоєму поклоняємось, Христе, і святе Воскресіння Твоє оспівуємо і славимо”. Ось звідси наше православне розуміння Пасхи Хреста та Воскресіння.

Браття і Сестри!

Пасха Христова це об’єднання двох подій: Хресної Смерті та Воскресіння Ісуса. Стародавнє слово Пасха, яке у грецькій мові означає „вихід, перехід”, згодом збагатилося новим значенням і почало означати також терпіння і муку, отже вказувало на спасительну Муку і Смерть Спасителя. З цієї причини Страсна П’ятниця у стародавній Церкві вважалася Хресною Пасхою або Пасхою Страстей Господніх, а світлий день воскресіння з мертвих – Пасхою Воскресіння. Однак це не були дві різні Пасхи, але разом створювали вони одну Велику Таємницю, яку переживається у двох аспектах: Хреста і Воскресіння. Хресна смерть Христа вказала нам також, що Христос – це не „ідея, цінність чи символ”, але Бог, Який став Правдивою Людиною – Яка рождається, вмирає і воскресає із гробу. Його Воскресіння – це також наша, людська перемога над смертю.

Хрест і Воскресіння – це два шляхи, які ведуть нас до переживання одного свята Пасхи. Неможливо зрозуміти Хреста Господнього без віри в Воскреслого. Хрест це духовна надія та радість. Він присутній у наших храмах та домах. Особливо у Єрусалимі ми можемо поклонитись цьому Хресту, на якому був Розп’ятий Господь наш Ісус Христос. Це має особливе значення у цьому, 2026 році, коли ми відзначаємо 1700-річчя віднайдення Хреста Господнього.

Як вказує історія, візантійська цариця Олена, мати св. царя Костянтина Великого, дуже бажала віднайти Хрест Господній. Її зусилля привели до місця, де було проведено розкопки та віднайдено три хрести. Не знаючи, на якому із них розп’ято Христа, їх по черзі прикладали до тіла померлого, якого саме несли в похоронній процесії поблизу. Коли до померлого приклали Хрест Христовий, він чудесно воскрес. Врочисте Воздвиження Хреста звершив єпископ єрусалимський Макарій, а на місці де Його було

віднайдено розпочато будову Базиліки Воскресіння Спасителя, яку освячено у 335 році. Також встановлено Свято Воздвиження Хреста Господнього, яке початково називано Об'явленням Хреста. Віримо, що Бог дозволить також нашій Церкві у Польщі символічно відзначити цей ювілей під час святкування Преображення Господнього на св. Горі Грабарці – де знаходяться тисячі хрестів, так само як вчинила це під час відзначання 100-річчя проголошення автокефалії.

Воздвиження Хреста Господнього є для вірних закликом до участі у Хресті Христовому, до пожертвування себе Христу, наслідування Його всім своїм життям. Хрест супроводжує православного християнина від народження аж до смерті. Він є вказівкою, знаком спасіння та перемоги над гріхом у собі та у навколишнім світі. Хрест на могилах померлих є для християн запорукою майбутнього воскресіння. Він також і закінчить, за словами Ісуса Христа, нашу людську долю та долю всього світу, *коли на небі з'явиться знак Сина Людського* (Мф. 24,30).

Браття і Сестри!

Впродовж історії наші предки смиренно несли свій хрест. Понесімо його також нині та несімо завтра, пам'ятаючи слова Воскреслого Христа: *Коли хоче хто іти вслід за Мною, хай зречеться самого себе, і нехай візьме свого хреста та й за Мною йде!* (Мк. 8,24). У пасхальній молитві дякуємо Господеві за потужність Його воскресіння, яка дала нашим предкам силу достойно нести Хрест Христовий та достойно свідчити про Православ'я. 140 років тому у лемківському селі Ждиня прийшов у світ апостол Прикарпаття Максим Сандович, перший канонізований святий в історії автокефалії нашої Церкви. Його мученицька смерть зросила землю предків, даючи багатий врожай у 1926 р. 100 років тому наші Браття та Сестри лемки, які перебували 235 років в унії (греко-католицизмі) розпочали громадно повертати до віри своїх отців – Православ'я. Наша історія нехай буде добрим уроком для наступних поколінь, як стояти на сторожі св. Православ'я, культури та традиції. Назустріч всьому цьому приходять Воскреслий Христос, Який зійшов до аду та зруйнував його силу. Нехай пам'ять про ці події буде для нас імпульсом, щоб давати свідоцтво нашої православної віри у повноті її багатства духовної культури, краси, традиції та мови наших Батьків. „Хресту Твоєму, поклоняємось Христе, і Святе Воскресіння Твоє славимо”. Людині ніколи не слід впадати у відчай переживаючи пасхальну радість.

Святий Хрест зміцняв, зміцнює та буде зміцняти нашу віру. Так як протягом всієї історії християнства перемагав зло, так перемагає його і сьогодні.

У відповідь на голос сьогodнішнього світу, часто загубленого і пораненого через відсутність любові, приходять послання Христа, який сходить до аду. Про це говорить сучасний богослов Павло Євдокимов: „Незалежно від цього, як глибоке є пекло, у якому люди вже знаходяться, ще глибше знаходиться очікуючий Христос... Людині ніколи не слід впадати у відчай...” Це саме є оця пасхальна надія, яка єдина може допомогти припинити війни та збройні конфлікти в Україні, у Святій Землі та інших місцях нашої планети. Адже хто вірує у Воскресіння, той разом із Христом подолає всі труднощі та завжди залишиться людиною миру.

Браття і Сестри!

Святкуючи Святу Пасху 2026 року, подякуймо Розп'ятому і Воскреслому Христу за все Його милосердя явлене нам, за радощі і печалі. Це Він закликає нас: „*Прийдіть до Мене, усі стуроджені та обтяжені, і Я вас утихомирю! Візьміть на себе ярмо Моє, і навчіться від Мене, бо Я тихий і покірний серцем, і знайдете спокій душам своїм. Бож ярмо Моє любе, а тягар Мій легкий*” (Мф. 11,28-30). З духовним ентузіазмом увійдімо у радощі свого Господа. Так, як це говорить св. Іоанн Златоуст: „І перші, і останні, прийміть нагороду від милосердного Господа”. „Нехай ніхто не оплакує гріхів: прощення бо засяло із гробу”, особливо для тих, хто прагне його отримати.

Дорогі Священники, Монахи і Монахині, Браття і Сестри, Молодь та Діти! Закликаємо всіх стати учасниками Воскресіння Господа нашого Ісуса Христа. Співаючи у пасхальну ніч слова: „Простім все Воскресінням!”, духовно наповнімося радощю та світлом Пасхи Христової. У дусі пасхальної радощі вітаємо всіх вірних нашої Церкви в державі та за кордоном.

Воістину Воскрес Христос!

Божою милістю смиренні:

- † Савва, Митрополит Варшавський і всієї Польщі,
- † Амель, Архієпископ Люблинський і Холмський,
- † Яків, Архієпископ Білостоцький і Гданський,
- † Юрій, Архієпископ Вроцлавський і Щецинський, Православний Ординарій ВП.
- † Паїсій, Архієпископ Перемиський і Горлицький,
- † Григорій, Архієпископ Більський,
- † Афанасій, Єпископ Лодзький і Познанський,
- † Павло, Єпископ Гайнівський,
- † Андрій, Єпископ Супрасльський,

† Варсонофій, Єпископ Сім'ятицький.

Пасха Христова 2026 року

Столичне Місто Варшава